

AUBAGNE CZYLI MAISON MÈRE LEGII CUDZOZIEMSKIEJ

Krzysztof Schramm*

9 juillet 2012

*Sekcja Historyczna
Stowarzyszenia Byłych Żołnierzy i Przyjaciół
Legii Cudzoziemskiej w Polsce

Serce Legii Cudzoziemskiej biło w Sidi Bel Abbès, dzisiaj bije w Aubagne. To jest Matecznik czyli Maison Mère Legii

Leżące w Prowansji Aubagne to małe miasteczko, ze stacją kolejową, i starymi uliczkami w centrum. Moja podróż sentymentalna trwała dwa dni z postojem w Niemczech, to jednak prawie dwa tysiące kilometrów od polskiej granicy. W zachodniej jego części, przy wylotowej drodze departamentalnej nr 2 znajdują się Koszary Viénot, w których stacjonuje od października 1962 r. 1er Regiment Étranger czyli 1 Pułk Cudzoziemski. Aubagne to także kwatery dowództwa Legii Cudzoziemskiej, w której urzęduje głównodowodzący formacją.

Koszary 1 Pułku Legii Cudzoziemskiej

Wyjeżdżając już z Aubagne w kierunku Marsylii, po prawej stronie znajduje się główna brama wjazdowa do koszar. To tutaj do biura przepustek trafiają również ci, którzy chcą się zaciągnąć. Przy szlabanie stoi wartownik w mundurze paradnym z nieodłącznym białym kepi. Przekraczając bramę jestem już w Regimencie, sercu Legii, stróżu jej tradycji i historii.

Na wprost od wjazdu położony jest znany plac defiladowy, ze Świętą Drogą prowadzącą do Pomnika Poległych – chyba jednej z najbardziej znanych pamiątek Legii Cudzoziemskiej.

Kiedy w 1961 roku zapadła decyzja generała de Gaulle’a o opuszczeniu Algierii przez Francję, zastanawiano się nad sensem utrzymania Legii Cudzoziemskiej. Na szczęście, mimo puchu generałów, w tym żołnierzy m.in.

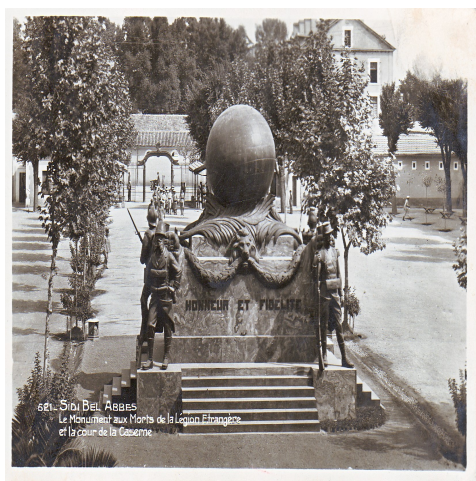

FIGURE 1 – Pomnik Poległych w Sidi Bel Abbès, 1938.

FIGURE 2 – Pomnik Poległych przeniesiony z Sidi do Aubagne.

1 REP, Legia przetrwała. Konieczne stało się znalezienie jej nowej kwatery głównej. Wybór padł na leżące w sąsiedztwie Marsylii Aubagne.

Oddziały 1 Regimentu, który powstał w 1841 r. w Algierii, były stopniowo przetrzucane do Aubagne, przeniesiono wraz z nim i nazwę koszar z Sidi Bel Abbès – Quartier Viénot. Nazwa ta upamiętniła nazwisko słynnego dowódcy 1 Pułku w czasie wojny krymskiej, który w 1855 r. poprowadził jeden z ataków na umocnienia Sewastopola i poległ w walce. Swoje miejsce na placu defiladowym znalazł również Pomnik Poległych, odsłonięty w Sidi w 1931 r. na 100 lecie powstania Legii Cudzoziemskiej.

Został zdemontowany i przeniesiony do Aubagne. Pomnik to dzieło Charlesa Pourqueta, a inicjatorem jego budowy był sam Ojciec Legii, generał Rollet. Komitetem budowy pomnika kierował ppłk Forray. Monument stał się hołdem oddanym poległym legionistom w wielu miejsca na kuli ziemskiej tam gdzie biła się Legia. Czterech legionistów na pomniku symbolizuje walki w Algierii, Meksyku, Tonkinie i w Wielkiej Wojnie 1914-18. Za pomnikiem, w budynku z czarnymi metalowymi wrotami i granatem Legii, znajduje się Muzeum Legii Cudzoziemskiej. Przez te czarne wrota wprowadzany jest sztandar pułku podczas uroczystości. Muzeum powstało ponad 40 lat temu, 29 kwietnia 1966 r., dzisiaj się rozbudowuje i już niedługo zostanie uruchomione nowe skrzydło. Częścią Muzeum jest osobno funkcjonujące Muzeum Mundurów w Instytucie Inwalidów Legii w Puylobier. Wstęp do muzeum jest bezpłatny, a do wejścia należy się kierować osobnymi drogowskazami z

FIGURE 3 – Wejście do Muzeum Legii Cudzoziemskiej.

głównej drogi. Wejście jest dla cywilów z zewnątrz koszar. W Muzeum znajdują się niesamowite zbiory od chwili powstania Legii Cudzoziemskiej, aż po czasy nam współczesne, w tym wiele symbolicznych eksponatów jak mundur generała Rolleta czy drewniana dłoń kapitana Danjou. Ogromna liczba pamiątek, zdobycznych trofeów i mundurów dopełnia reszty. Na parterze muzeum, do sali, w której stoi stół i pamiątkowe krzesła z mesy oficerskiej z Sidi przylega Krypta. To miejsce święte, w niej znajduje się m.in. relikwia Legii czyli dłoń kapitana Danjou, sztandary oraz lista poległych oficerów Legii Cudzoziemskiej od powstania po nasze czasy, ostatni wpis z Afganistanu.... To tutaj w Muzeum, w Krypcie każdy legionista ma swój początek i koniec kariery. To tutaj uroczyście wręcza się pierwszy kontrakt i to tutaj otrzymuje Certyfikat Dobrej Służby opuszczając Legię.

Dowództwo Legii Cudzoziemskiej COM.LE

Le Commandement de la Legion Étrangère czyli COM.LE powstał w 1984 roku po przekształceniu wcześniejszej struktury dowodzenia. Głównodowodzący Legii Cudzoziemskiej, którym od 1 września 2011 r. jest generał brygady Christophe de Saint Chamas, weteran wielu operacji m.in. w Zatoce Perskiej, Czadzie, Republice Środkowej Afryki, Kongo, Wybrzeżu Kości Słoniowej, byłej Jugosławii, a ostatnio Afganistanie, rezyduje w biurze na terenie jednostki. Po lewej stronie, na wysokości Pomnika Poległych znajduje

się budynek biurowy Generała, tutaj zapadają kluczowe decyzje dotyczące formacji. Podlegają mu wyspecjalizowane jednostki administracyjne Legii zajmujące się polityką kadrową, łącznością, sprawami socjalnymi, archiwum czy też nadzorowaniem naboru cudzoziemców do formacji. Głównodowodzący podlega bezpośrednio Dowódcy Wojsk Lądowych Armii Republiki Francuskiej.

Należy zaznaczyć, iż od 1 stycznia 2009 r. w ramach zmian strukturalnych w armii francuskiej powstała w Aubagne Eksperymentalna Baza Obronna (La Base de Défense Expérimentale d'Aubagne) zwana skróto BDD (la Base de défense). Jest to jedna z 10 funkcjonujących na terytoriach francuskich baz. Dowództwo tej bazy czyli COMBASE lub COM BDD znajduje się w 1 Regimentzie, nie dziwi ten fakt gdyż w skład Bazy wchodzi : 1RE w Aubagne, 1 REC w Orange oraz 1 REG w Laudun. Dowództwo bazy składa się z 320 ludzi. Koncepcja tworzenia Baz nadal ewoluuje, tak więc można się spodziewać kolejnych zmian. Na terenie koszar 1 Pułku znajdują się obecnie trzy kompanie stałe, są to ; Kompania Dowodzenia i Służb Pułkowych (CCSR), Kompania Służb Legii Cudzoziemskiej (CSLE), zajmująca się m.in. sprawami personalnymi, pod nią podlega też orkiestra reprezentacyjna Legii (MLE) oraz Kompania Administracji i Personelu Legii Cudzoziemskiej (CAPLE). Ponadto w gestii Regimentu znajdują się dwa ośrodki rzec można rekreacyjne. W Marsylii znajduje się ośrodek dla legionistów będących na przepustkach czyli Centre des Permissionnaires de la Legion Etrangere (CPLEM) w Malmousque. Pięknie położony nad samym prawie morzem z widokiem na wyspę Frioul może gościć 100 żołnierzy w pokojach jedno lub kilkusobowych. Nad morzem w miejscowości La Ciotat, znajduje się ośrodek przeznaczony bardziej dla legionistów wracających z dłuższych pobyków poza Francją, oraz mający charakter urlopowy dla ich rodzin, a także dla byłych legionistów. Jest to Centre d'Hébergement et d'Accueil de la Légion Étrangere (CHALE).

Redakcja Képi Blanc

Wjeżdżając do koszar, po lewej stronie, nieco na uboczu stoja dwa duże pawilony, przypominające ogromne hangary. W jednym z nich mieści się redakcja pisma Legii Cudzoziemskiej "Képi Blanc". Miesięcznik Legii Cudzoziemskiej „Képi Blanc” obchodził w 2007 r. swoją sześćdziesiątą rocznicę. Jest to jedyne ogólnolegijne pismo ukazujące Życie tej formacji i przeznaczone przede wszystkim dla legionistów, byłych legionistów bądź osób związanych z Legią. Pierwszy numer magazynu „Kepi Blanc” ukazał się na rocznicę Camerone w 1947 r. , jako datę narodzin miesięcznika przyjmuje się

FIGURE 4 – Centre d’Hébergement et d’Accueil de la Légion Étrangère (CHALE).

FIGURE 5 – Zdjęcie pamiątkowe z wycieczki do Aubagne.

30 kwietnia 1947 r., a miejsce narodzin to 3, rue Faurax, w Sidi Bel Abbas we francuskiej Algierii. Dzisiejszy „Képi Blanc” to 72 strony w kolorze ukazujące życie wszystkich jednostek Legii, masa fotografii i ilustracji, ciekawe reportaże, teksty historyczne, wiadomości bieżące, informacje z kancelarii czyli awanse, rotacje personelu, zakończenie służby. Magazyn trafia do wielu krajów świata, gdzie są jego prenumeratorzy. Jest to najlepsze wydawnictwo ciągle pozwalające śledzić rozwój i życie Legii Cudzoziemskiej. Wiele szczegółów można znaleźć na stronie miesięcznika. **www.kbmagazine.com** .

Strażnik Tradycji

W związku z tym, iż Pułk ma najdłuższą kartę bojową, sięgającą niemalże czasów powstania Legii, uważany jest za strażnika tradycji i historii formacji. Własnie w Koszarach Viénot odbywają się największe uroczystości święta Legii czyli Camerone, na które przybywa liczna publiczność z zewnątrz, a jednostka otwiera swoje podwoje dla cywilów. Obecnie 1 Pułk Cudzoziemski, pełniący funkcje administracyjne i będący centralą decyzyjną Legii Cudzoziemskiej, został dość znacznie okrojony kadrowo i liczy około 530 ludzi, co w sumie z Dowództwem Legii stanowi około 750 ludzi stacjonujących w Mateczniku Legii Cudzoziemskiej w Aubagne.

Każdy chętny do wstąpienia do Legii prędzej czy później trafi do Aubagne i będzie tutaj poddawany różnym testom, fizycznym jak i psycho-technicznym, będzie wreszcie sprawdzany przez sekcję kontrwywiadu zwaną

potocznie “gestapo”. Po pozytywnym przejściu testów i badań lekarskich ochotnicy trafiają do 4 Regimentu Cudzoziemskiego będącego pułkiem szkoleniowym. W Aubagne odbywa się angaż, tutaj także trafiają wszyscy legioniści zmieniający przydział do pułku, by wreszcie na zakończenie swojej służby otrzymać tutaj, w Mateczniku Legii, Certyfikat Dobrej Służby. Od dłuższego czasu opuszczający Legię robią sobie pamiątkowe zdjęcie pod Pomnikiem Poległych, na którym znajduje się dewiza “ Legia Swoim Poległym “ oraz druga “Honor i Wierność “.

Maison Mère. Początek i Koniec każdego Legionisty.